

בש"פ 8958/22 - פלוני, נגד פלונית,

בבית המשפט העליון

בש"פ 8958/22

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובע בתיק 1027499/10 (בית פלוני
הדין הרבני האזורי ברחובות):

נגד

הנתבעת בתיק 1027499/10 פלונית
(בית הדין הרבני האזורי
ברחובות):

הודעה על הטלת עונש מאסר בהתאם לסעיף 7א(ב)
לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דין),
התשט"ז-1956 מיום 27.12.2022;
עמדת הנתבעת בהליך מיום 3.1.2023;
עמדת היועץ המשפטי לשיפוט הרבני מיום
10.1.2023;
עמדת התובע בהליך מיום 12.1.2023

בשם התובע בתיק 1027499/10 בעצמו
(בית הדין הרבני האזורי
ברחובות):

בשם הנתבעת בתיק
1027499/10 (בית הדין הרבני
האזורי ברחובות): בעצמה

החלטה

1. בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות), הובא לידיעתי כי בית הדין הרבני האזורי ברחובות (להלן: בית הדין) הורה ביום 25.12.2022 על מאסרו של התובע בתיק 1027499/10 (להלן: התובע) בגין "הפרות רבות" של החלטות בית הדין, שניתנו בעניין הסדרת תשלום עבור ביצוע בדיקת מסוגלות הורית. זאת, למשך שבעה ימים, או עד לביצוע החלטות בית הדין בעניין הסדרת התשלום בגין הבדיקה. עוד קבע בית הדין כי אם התובע לא יסדיר את התשלום עבור ביצוע הבדיקה האמורה תוך שישה ימים ממועד מאסרו, הוא יובא ביום השביעי למאסר לדיון מעקב בפני בית הדין.

בנסיבות אלו הוריתי לצדדים, כמו גם ליועץ המשפטי לשיפוט הרבני (להלן: היועץ), להגיש את התייחסויותיהם באשר להחלטת בית הדין. כמו כן, הוריתי כי על עיכוב ביצוע המאסר עד החלטה אחרת.

2. כעולה מהחומר שהובא לעיוני, התובע והנתבעת נישאו בשנת 2007 ובמהלך תקופת נישואיהם הביאו לעולם שני ילדים (להלן: הקטינים). הצדדים התגרשו בשנת 2016, ובעקבות זאת קבע בית הדין כי המשמורת על הקטינים תימסר לנתבעת וכי בהמשך ייקבעו זמני שהות אצל התובע.

3. בעקבות טענות שהעלו הצדדים זה כנגד זו בעניין מסוגלות הורית, ונוכח חשש שהתעורר לשלומם של הקטינים, קבע בית הדין ביום 26.12.2021 כי הצדדים יבצעו בדיקת מסוגלות הורית במכון "מרחבים". עוד נקבע כי בשלב זה יוטלו עלויות הבדיקה על התובע.

4. חרף האמור, התובע לא פעל בהתאם להחלטה, ובית הדין התרה בו שוב ושוב להסדיר את התשלום עבור הבדיקה ללא הועיל. בהמשך לכך, ביום 16.6.2022 קבע בית הדין כי בהתאם לסעיף 7א לחוק כפיית ציות, יישא התובע בקנס חד-פעמי בסך 6,000 ש"ח, וכן בקנס יומי מתמשך בסך 75 ש"ח עד ליום 8.8.2022 או עד שיוצג מטעמו אישור תשלום עבור הבדיקה, לפי המוקדם. בהקשר זה ציין בית הדין כי הטלת הקנס מתחייבת נוכח הפרותיו החוזרות והנשנות של התובע את החלטות בעניין בדיקת המסוגלות, ונוכחטובת הקטינים – המחייבת את ביצוע הבדיקה בהקדם. עוד ציין בית הדין כי סכום הקנס החד-פעמי נמוך משמעותית מהסכום שבו היה ראוי לחייב את התובע נוכח הנזקים שנגרמו לקטינים בעקבות התנהלותו.

החלטת בית הדין הובאה לעיוני בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות, וביום 27.7.2022 קבעתי כי הסנקציות הוטלו על התובע כדין, ועל כן החלטת בית הדין על שני ראשיה תעמוד בעינה (בש"פ 4106/22).

5. עם זאת, התובע המשיך להפר את החלטות בעניין בדיקת המסוגלות ההורית. משכך, ביום 14.11.2022 התקיים דיון בפני בית הדין, ובו התבקש התובע ליתן טעם מדוע לא יוטל עליו קנס נוסף או מאסר בהתאם להוראת

סעיף 6(2) לפקודת בזיון בית משפט (להלן: הפקודה). התובע, מצדו, נימק את הימנעותו מביצוע ההחלטה במצבו הכלכלי הקשה.

6. ביום 25.12.2022 ניתנה החלטת בית הדין נושא ההליך שלפניי, בה הורה בית הדין למשטרת ישראל לאסור את התובע למשך שבעה ימים או עד להסדרת התשלום עבור הבדיקה, ועל הבאתו בפני בית הדין ככל שלא יסדיר את התשלום תוך שישה ימים ממועד מאסרו. בהחלטתו עמד בית הדין על הפרותיו הרבות של התובע את הוראות בית הדין ועל הנזק שנגרם לקטינים. עוד נקבע כי נוכח הליך פשיטת רגל ש"ככל הנראה" מתנהל בעניינו של התובע, עיצומים כספיים נוספים לא הניאו ולא יניאו אותו מהתנהלותו. נוכח האמור, ונוכח ההכרח לבצע את הבדיקה למען שלומם של הקטינים, סבר בית הדין כי "באופן חריג ביותר" עליו לממש את סמכותו לפי חוק כפיית ציות, ולהטיל על התובע עונש מאסר.

7. היועץ סבור כי החלטת בית הדין היא מוצדקת, וזאת בשים לב להימנעותו העקבית של התובע מביצוע החלטות בית הדין. בהקשר זה עומד היועץ על ההזדמנויות הרבות שניתנו לתובע להסדיר את התשלום עבור הבדיקה בעוד מצבם של הקטינים הולך ומתדרדר, וכן על חוסר האפקטיביות של הקנס שהוטל עליו נוכח הליך פשיטת הרגל המתנהל בעניינו. עוד מציין היועץ כי בית הדין דן בטענות שהעלה התובע לעניין מצבו הכלכלי, וקבע כי ביכולתו לשאת בעלויות הבדיקה (ראו בהקשר זה פסקה 5 להחלטתי בבש"פ 4106/22). היועץ מוסיף כי מכון "מרחבים" אף הסכים לאפשר לתובע לפרוס את תשלומי הבדיקה. לבסוף, היועץ טוען כי אל מול הנזק שנגרם לקטינים, ובשים לב לכך שמוצו האמצעים הפוגעניים פחות לאכיפת החלטות בית הדין – הטלת עונש המאסר על התובע היא מידתית והולמת.

8. הנתבעת סבורה אף היא כי אין מקום להתערב בהחלטת בית הדין. לטענת הנתבעת, הטלת הקנסות על התובע לא הובילה לשיפור בהתנהלותו, שאף החמירה בתקופה האחרונה – והיא מוסיפה כי התובע אף מפר את החלטות בית הדין אף לעניין תשלום המזונות.

9. התובע, שאינו מיוצג, טוען כי החלטת בית הדין לחייבו בעלויות בדיקת המסוגלות ניתנה בהיעדר סמכות ובמטרה להענישו. עוד טוען התובע כי הוא מתקשה לשאת בעלויות הבדיקה, ומקווה שבקרו ב"מצא גורם שיסייע לו בכך. התובע מוסיף כי בית הדין נוהג בו באופן מזלזל, כי הכרעותיו בעניין בנם הקטין של הצדדים שגויות, וכי בית הדין מוטה לטובת הנתבעת. לתגובתו צירף התובע מסמכים שונים ובהם מסמך רפואי פסיכיאטרי.

10. לאחר שעיינתי בהחלטת בית הדין ובעמדות הצדדים והיועץ, לא מצאתי מקום לעשות שימוש בסמכותי לפי סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות ולבטל או לשנות את ההחלטה נושא ההליך שלפניי.

11. סעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות קובע כי כאשר בית דין דתי דן בעניין הנמצא בסמכות שיפוט, נתונות לו הסמכויות הקבועות בסעיפים 6-7 לפקודה. בהתאם, סעיף 6(1) לפקודה מקנה לבית הדין את הסמכות "לכופ אדם בקנס או במאסר לציית לכל צו" הניתן על ידו. כפי שנפסק בעבר, תכליתה של הוראה זו היא להביא לכפיית ציות עתידי של צווים שיפוטיים שהופרו (ראו מיני רבים: בש"פ 6609/21 פלונית נ' פלוני, פסקה 7 (12.10.2021)). עוד נפסק כי יש להטיל סנקציות אלו רק מקום שבו הטלתן עשויה להביא לקיום הצו השיפוטי, ורק לאחר שמוצה השימוש באמצעים פוגעניים פחות (בש"פ 4961/22 פלונית נ' פלוני, פסקה 11 (11.8.2022); בש"פ 3073/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 (9.6.2021)).

12. מהחומר שהובא לעיוני עולה כי עונש המאסר הוטל על התובע בהתאם לתנאים שפורטו לעיל. כאמור, התובע מסרב במשך תקופה ארוכה למלא אחר הוראות בית הדין. עונש המאסר הוטל עליו לאחר שניתנו לו הזדמנויות רבות להסדיר את התשלום עבור הבדיקה, ורק לאחר שנקבע כי אין בסנקציות הכלכליות שהושתו עליו כדי להניאו מהתנהלותו. משכך, מקובלת עליי עמדת היועץ לפיה בית הדין מיצה את האפשרות לעשות שימוש באמצעים פוגעניים פחות בטרם הטיל את עונש המאסר על התובע. כמו כן, ובשים לב לנזק המצטבר הנגרם לקטינים נוכח הפרת החלטותיו של בית הדין, אני סבורה כי עונש המאסר שהוטל על התובע הוא סביר ומידתי בנסיבות העניין.

13. השגות התובע על החלטת בית הדין לחייבו בעלויות הבדיקה הן "ערעוריות" באופיין, והליך זה אינו האכסניה המתאימה לבררן (ראו: בש"פ 3060/20 פלוני נ' פלונית, פסקה 13 (18.6.2020)). יתר הטענות שהעלה התובע בתגובתו, ובהן טענתו לקשיים כלכליים, נדונו במסגרת הדיונים שהתקיימו בעניינם של הצדדים (וראו בפרט החלטת בית הדין מיום 16.6.2022), ולא מצאתי מקום להתערב בקביעת בית הדין כי הן אינן מצדיקות את אי-הטלת הסנקציה.

14. אשר על כן, החלטתי בעניין עיכוב ביצוע מאסרו של התובע מבוטלת בזאת, והחלטת בית הדין מיום 25.12.2022 תעמוד בעינה.

ניתנה היום, כ"ט בטבת התשפ"ג (22.1.2023).

ה נ ש י א ה